

Klímaalkalmazkodás - Hogyan reagáljunk a klímaváltozás hatásaira?

A klímaváltozás nem csak a jövő problémája, hanem jelen idejű működési kérdés

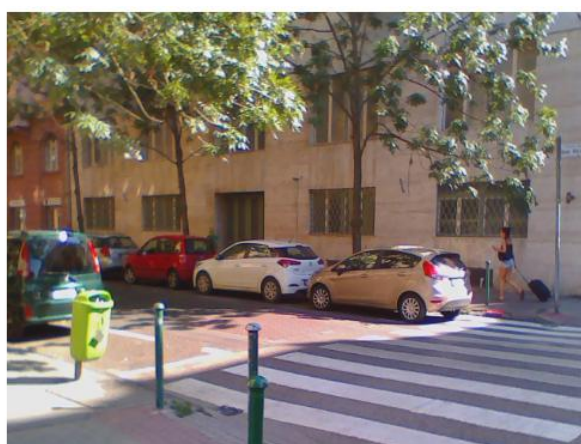
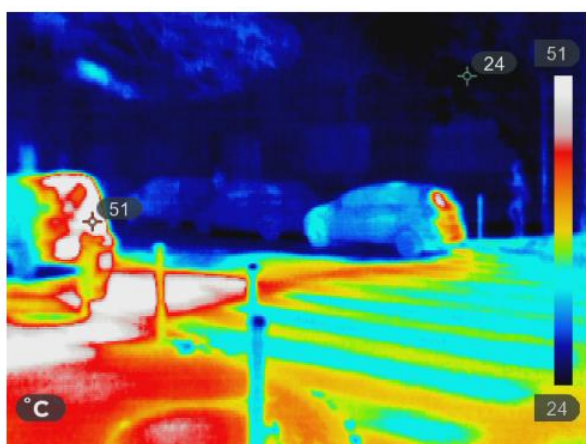
A környezeti terhelés jövőbeli hatásainak csökkentése mellett kiemelten fontos lehet a vállalatok számára az is, hogy **a klímaváltozás már érezhető negatív hatásaira megfelelőképpen tudjanak reagálni**. Ez ilyenkor, a forró nyári időkben egy kifejezetten égető kérdés.

A klímaváltozás hatásai már most is érzékelhetők:

- gyakoribb hőhullámok (olyan napok, amikor legalább 25 °C a napi középhőmérséklet)
- magasabb városi hőmérséklet, hősziget hatás (kevés zöldfelület)
- vízhiány és aszály
- növekvő energiaigény a hűtésre

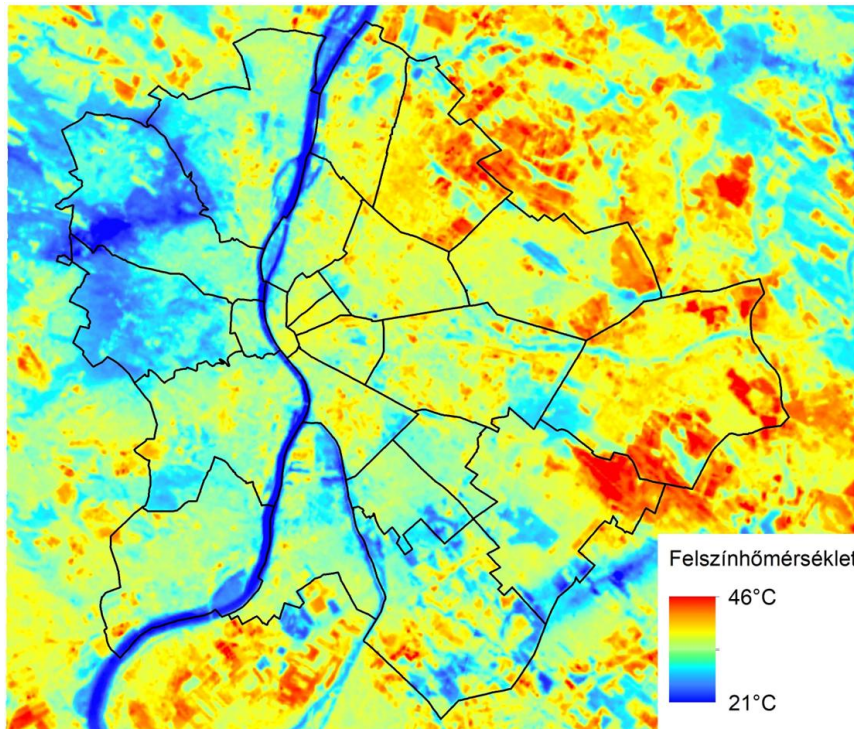
Harc a városi forrósággal - A hőhullámok kezelése, a hősziget hatás csökkentése

Budapesten a hőhullámok és a városi hősziget hatás egyre jelentősebb klímaadaptációs kihívást jelentenek, különösen a sűrűn beépített belvárosi területeken. A burkolt felületek magas aránya és a zöldfelületek hiánya miatt a város egyes részein a felszíni hőmérséklet **akár 20–25 °C-kal is magasabb lehet**, mint a zöldebb városrészekben. Ez fokozza a hőstresszt és az egészségügyi kockázatokat, ezért a hőhullámok hatásának mérséklése és a hősziget hatás csökkentése - például **fásítással, árnyékolással és a zöldfelületek növelésével** - a fővárosi klímastratégia egyik kiemelt célja.

Hőkamerás kép Budapest utcájáról. Az árnyas oldalon a fák között 24°C van, a napsütötté autó hátulján ennek a duplája. Látszik, hogy még a burkolat színe is számít, a zebra csíkjai jóval hűvösebbek a sötét aszfaltnál.

Kép: Kovács Tamás / Énbudapestem

Budapest felületi hőmérséklete távérzékeléses mérések alapján a nyári napforduló közelében, reggel 8:30-kor. Budapesten jelentősen nagyobb a felületi hőmérséklet azokon a területeken, ahol magas a beépítettség, és kevés a zöldfelület.

Kép forrása: Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal, Klíma- és Környezetügyi Főosztály

A “szivacsváros” koncepció

A nyári időszakban egyre gyakrabban találkozhatunk a hírekben és az időjárás-jelentésekben a **vízhiány** és az **aszály** fogalmával: hosszú, csapadékszegény időszakok váltakoznak hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű esővel. Az éghajlatváltozás hatására mindez Budapesten is egyre markánsabban megfigyelhető. A csapadékos napok száma összességében csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor a lehulló eső egyre inkább szélsőséges formában érkezik: hosszabb, száraz, forró időszakokat gyakran hirtelen, intenzív zivatarok szakítanak meg.

A városokban azonban a lehulló csapadék nagy része nem hasznosul, mert a burkolt felületek – utak, parkolók, tetők – nem engedik beszivárogni a vizet, így az gyorsan elfolyik. Ennek következtében egyszerre jelenik meg a vízhiány és a túl sok víz problémája: kiszáradó zöldfelületek és villámárvizek. Mindez nemcsak a növényzetet viseli meg, hanem erősíti a hőhullámok hatását is, és rontja a városi környezet élhetőségét.

Erre kínál gyakorlati megközelítést a szivacsváros szemlélet, amely azt célozza, hogy a város ne elvezesse, hanem helyben tartsa és hasznosítsa a csapadékvizet – mint egy szivacs. Ez

jelenthet több zöldfelületet és fát, vízáteresztő burkolatokat, esőkerteket vagy akár egyszerű esővízgyűjtést is.

Az irodán kívül és belül

Ha ezeket a jelenségeket ismerjük és értően kezeljük, akkor nem csak, hogy a **városi környezetünkben** tudjuk mérsékelni a környezeti terhelés negatív hatásait, hanem **a vállalat belső működésére** is pozitív hatást gyakorolhatunk.

A hőhullámok és más szélsőséges időjárási jelenségek **közvetlenül befolyásolhatják az irodai működést**: melegben nehezebb a munkavégzés, a munkavállalók bizonyítottan kevésbé produktívak, nő a hibázás és a fáradtság kockázata, ami végső soron gazdasági veszteséget okozhat. A magas hőmérséklet emellett növeli az energiafelhasználást (például hűtésre), a karbantartási igényeket és az üzemzavarok esélyét, így a költségek is emelkedhetnek.

A klímaadaptációs lépések - például árnyékolás, zöldítés vagy tudatos vízhasználat - segítenek fenntartani a működést hőség idején, javítják a dolgozók komfortját és teljesítményét, hosszabb távon csökkenthetik az energia- és üzemeltetési költségeket, miközben mérséklik a vállalat környezetterhelését és növelik az ellenálló képességét a változó körülményekkel szemben.

A Kihívás - Mit tud tenni a vállalat?

Önkéntes vízadás kampány a beeco és a Főkert szervezésében

Locsoljuk meg együtt az ország fiatal fáit!

Az egyre melegebb nyarak és az egyre hosszabb aszályos időszakok miatt sok fiatal fa hamar kiszárad. A munkatársaitokkal együtt járuljatok hozzá ti is a környezetekben lévő zöldfelületek zölden tartásához!

Az Önkéntes Vízadás 2026 egy digitálisan támogatott, közösségi faöntöző program, amely segíti az önkormányzatokat abban, hogy a fiatal fák locsolását a lakosság bevonásával, játékos és mérhető módon szervezzék meg.

FONTOS: a jelenlegi aszályos időszakra való tekintettel kérjük, kövessétek nyomon az esetleges ivóvíz-felhasználás helyi korlátozására vonatkozó lakossági tájékoztatást! Budapest területén jelenleg korlátozás nincs érvényben.

1. Töltsétek le a beeco alkalmazást!

A legegyszerűbb megoldás, ha a vállalat egyik munkatársa csinál egy közös profilt, és a belépéshez szükséges e-mailcímet és jelszót megosztja a többi munkatárssal, így mindenki a saját telefonjáról tud belépni a közös profilokba. A locsolásért kapott

pontjaitok így egy felületen gyűjthetőek. Természetesen saját, egyéni profillal is locsolhattok, a pontokat később összesítve.

2. Az alkalmazás térképe alapján keressetek a környezetetekben szomszédos fákat!
3. Locsoljátok meg őket a kívánt mennyiségben!
4. Jelöljétek, hogy mennyi vízzel gazdagítottátok az adott fát!

Klímaalkalmazkodás az irodában - egyszerű lépések

1. Helyezzetek el minél több szobanövényt az iroda különböző pontjain – ez segít a hőérzet csökkentésében és a hangulatot is javítja!
2. Figyeljétek oda az árnyékolásra - ha a déli, napos ablakok elé nagyobb, lombos növények kerülnek, vagy tudatosan használjátok a redőnyt, relaxát, azzal komoly hőmérséklet csökkenést lehet elérni az irodában, és még a rezsizsámla is alacsonyabb lesz.
3. A hőhatás csökkentésében az irodatér átrendezése is segíthet: a napos részekről az asztalokat érdemes átrendezni az árnyékosabb területekre
4. Víztakarékos megoldások alkalmazása: a csapokra szereljétek perlátort (víztakarékos adagoló)! Ez a könnyen beszerezhető eszköz a kisebb vízátteresztésen felül légkeveréses technológiával dúsítja a vízszugarat, így úgy lehet a vízzel takarékoskodni, hogy a komfortérzetünk nem változik.
5. Esővízgyűjtés: amennyiben alkalmas rá az irodai környezet, gondolkodjatok esővízgyűjtő megoldásokban (esővízgyűjtő tartály alkalmazása), és a növényeket, a környező zöldfelületeket, vagy a fiatal fákat ezzel locsoljátok!
6. Rugalmas-, otthoni munkavégzés lehetősége: amennyiben a környezeti hatások kifejezetten erősek és kellemetlenek (túl nagy hőség, heves esőzések, extrém időjárási viszonyok), fontoljátok meg (és kommunikáljátok a döntéshozók felé) alternatív munkarend bevezetését, vagy a home office lehetőségek kiterjesztését.

A kihívás teljesítése

1. **Összesítsétek a beeco alkalmazás segítségével, hogy júliusban hány liter vizet locsoltatok és hány alkalommal, hány munkavállaló aktív részvételével és vezessétek fel a Klímasprint visszajelző kérdőívbe. Csatoljátok képernyőképeket is!**

Amennyiben közös profilt csináltatok, vagy civil rajon keresztül öntöztök, akkor elegendő csak a közösen locsolt víz mennyiségét és az alkalmazások számát igazolni és azt megírni nekünk, hogy hányan vettetek részt a locsolásban. Amennyiben mindenki a saját profiljába vezeti fel a locsolásokat, akkor kérjük, ha lehet, minden résztvevő esetében csatoljátok képernyőképet!

2. **Összesítsétek, hogy milyen egyéb, klímaalkalmazkodáshoz kapcsolódó tevékenységet végeztetek az irodában!**

3. Töltsétek ki a visszajelző kérdőívet!

Források, hasznos linkek

A hősziget hatásról Budapest vonatkozásában [ide kattintva](#) olvashatsz.

Budapest Klímastratégiájáról és klímaadaptációs céljairól [itt olvashatsz](#).

A szivacsváros koncepciójáról [ebből a kiadványból](#) tudhatsz meg többet.